

Informace o postupu schvalování směrnice Evropského parlamentu a Rady o transparentnosti zastupování zájmů jménem třetích zemí na vnitřním trhu

- Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví harmonizované požadavky na transparentnost zastupování zájmů jménem třetích zemí na vnitřním trhu a kterou se mění směrnice (EU) 2019/1937, ze dne 12. prosince 2023 (dále jen „návrh směrnice“)¹ je klíčovým prvkem balíčku na obranu demokracie (*Defence of Democracy Package*). Balíček obsahuje rovněž dvě doporučení Evropské komise (dále též „EK“), jejichž cílem je podpořit svobodné, spravedlivé a odolné volby a účast občanů a organizací občanské společnosti na tvorbě politik.²
- Návrh směrnice si klade za cíl omezit zahraniční vměšování třetích států pomocí větší transparentnosti. Konkrétně pravidla ve směrnici míří primárně na to, aby bylo veřejně dostupné, ke komu míří a k jakému účelu slouží finanční prostředky poskytnuté ze strany třetích států. Pravidla se dotknou nejen nestátních neziskových organizací (NNO), ale například i lobbistických agentur či médií. Povinné subjekty se budou registrovat ve veřejně dostupném registru a hlásit finanční prostředky, které jim třetí země poskytnou za zastoupení jejich zájmů.
- Směrnice dopadá na konkrétní druh činnosti - zastupování zájmů prováděné na vnitřním trhu jménem vlád třetích zemí - nezávisle na povaze subjektu, který tuto činnost vykonává. Pravidla a požadavky na transparentnost se mají vztahovat stejně na všechny povinné subjekty, které budou za úplatu poskytovat třetím státům zastoupení zájmů (tím směrnice rozumí činnost prováděnou s cílem ovlivnit vývoj nebo formulaci politik nebo právních předpisů nebo veřejných rozhodovacích procesů, například prostřednictvím organizování schůzí, konferencí nebo jiných akcí, organizování komunikačních nebo reklamních kampaní, přípravou legislativních změn, průzkumů veřejného mínění apod.).
- Tři oblasti, kterých se návrh směrnice ve vztahu k transparentnosti primárně týká:
 1. Registrace v rejstříku transparentnosti: subjekty vykonávající činnosti v oblasti zastupování zájmů jménem třetí země se budou muset zaregistrovat v rejstříku transparentnosti. Členské státy budou požádány, aby k tomuto účelu zřídily vnitrostátní rejstříky nebo přizpůsobily ty stávající.
 2. Zveřejňování informací: klíčové prvky údajů o těchto činnostech v oblasti zastupování zájmů budou veřejně dostupné; týká se to například obdržených finančních prostředků za rok, dotčených třetích zemí a hlavních cílů činností.
 3. Vedení záznamů: subjekty vykonávající činnosti v oblasti zastupování zájmů jménem třetí země budou povinny uchovávat záznamy o klíčových informacích nebo materiálech souvisejících s činností zastupování zájmů po dobu čtyř let od ukončení této činnosti.
- Návrh směrnice byl představen na květnovém zasedání Výboru pro legislativu a financování (VLF) RVNNO, RVNNO a v minulosti byl také projednáván na VEU RVNNO, který připravil vstupy do rámcové pozice k návrhu. Vstupy byly zohledněny v části RP týkající se pozice sociálních partnerů.
- Po dohodě s Ministerstvem spravedlnosti byl členům VLF rozeslán dosud poslední kompromisní návrh vytvořený dánským předsednictvím Rady EU. Zároveň byl zaslán členům VEU a občanským členům RVNNO s termínem pro vyjádření do 27. srpna 2025.
- V termínu jsme obdrželi pouze stanovisko Konfederace zaměstnavatelských svazů.

¹ Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council establishing harmonised requirements in the internal market on transparency of interest representation carried out on behalf of third countries.

² Jde o „Doporučení Komise (EU) 2023/2829 ze dne 12. prosince 2023 o inkluzivních a odolných volebních procesech v Unii a o posílení evropského charakteru a efektivního průběhu voleb do Evropského parlamentu“ a „Doporučení Komise o podpoře zapojení a účinné účasti občanů a organizací občanské společnosti v procesech tvorby veřejných politik“.

- Dokument byl dále připomínkován a projednáván 3. září na **Pracovní skupině pro obecné záležitosti** (PS GAG) pod vedením dánského předsednictví (DK PRES), které usiluje o přijetí obecného přístupu Rady k tomuto materiálu do konce roku 2025.
- Rámcová pozice zatím ještě pro jednání postačuje, včetně možnosti reagovat na výhrady občanské společnosti. Pokud ke změně rámcové pozice MSp přistoupí, bude to až v souvislosti s vládou, která vzejde z voleb. To ale neznamená ústup MSp od širší spolupráce s RVNNO. Naopak bude možné, aby zástupci pracovních orgánů RVNNO zvážili vstup do písemných komentářů ke kapitole II a k příslušným recitálům.
- Stanovisko Civil Society Europe a European University Association: [Open-letter EU-co-legislators-must-block-the-covert-foreign-interference-law.pdf](#), další informace a stanoviska jsou zde: [Q&A: The proposed Directive on third-country interest representation – Civil Society Europe](#), [Civil society and journalists warn against the Foreign Interference Directive](#), [FINAL DoD POLICY BRIEF.docx](#).
- podklad organizace Glopolis ke směrnici: <https://docs.google.com/document/d/1LWWrj0mrgjmDUQW6rHamQy9N8eYMWWhH9PjIB6mXkwgl/edit?tab=t.0>.

RVNNO na svém jednání 19. června uložil následující úkol: VLF ve spolupráci s Výborem pro EU a sekretariátem RVNNO bude dále sledovat vývoj ohledně Směrnice k zastupování zájmů třetích zemí a vypracuje návrh stanoviska a poskytne maximální součinnost MSp v této záležitosti.

Usnesení Výboru pro legislativu a financování ze dne 3. září 2025.

Výbor pro legislativu a financování:

1. **bere na vědomí** informaci o postupu schvalování návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o transparentnosti zastupování zájmů jménem třetích zemí na vnitřním trhu;
2. **doporučuje** sekretariátu RVNNO a Výboru pro EU RVNNO a jeho členům, aby se aktivně zapojili do připomínkování instrukcí ČR k návrhu směrnice a přípravy vstupu do rámcové pozice ČR, a to z hlediska možných dopadů na NNO, a to se zaměřením zejména na následující aspekty:
 - upřesnění definic pro zajištění právní jistoty, zejména ohledně činností vykonávaných „jménem třetí země“;
 - vyjasnění rozsahu činností zastupování zájmů třetích zemí a vyloučení aktivit spojených s občanským dialogem z působnosti směrnice;
 - zvážení zavedení finančního prahu pro povinnosti vyplývající ze směrnice tak, aby nedopadala na NNO, které obdrží na své aktivity ze třetích zemí jen malé částky;
 - zajištění účinné ochrany před stigmatizací NNO financovaných ze třetích zemí;
 - zapojení Agentury EU pro základní práva a zástupců organizací občanské společnosti do pravidelného strukturovaného dialogu, aby bylo možné poskytovat zpětnou vazbu k fungování směrnice a upozorňovat na problémy i potřebná zlepšení;
 - přiměřenost požadavků na podávání zpráv a sdílená odpovědnost při hlášení kontaktů s veřejnými činiteli;
 - vyvarování se možných duplicít s povinnostmi, které již nyní pro NNO vyplývají ze zákona č. 168/2025 Sb. o regulaci lobbování.